

**UCHWAŁA NR 41/IV/26
CIESZYŃSKIEJ RADY SENIORÓW**

z dnia 9 kwietnia 2026 r.

w sprawie opinii dotyczącej Sprawozdania z działalności MOPS za 2025 r. oraz rekomendacji dla polityki senioralnej Miasta Cieszyna

Na podstawie § 9 ust. 6 Statutu Cieszyńskiej Rady Seniorów, przyjętego uchwałą Nr III/26/24 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 26 czerwca 2024 r., oraz § 9 ust. 1 Regulaminu Cieszyńskiej Rady Seniorów, przyjętego uchwałą Nr 4/IV/25 Cieszyńskiej Rady Seniorów z dnia 13 marca 2025 r.,

**Cieszyńska Rada Seniorów
uchwala, co następuje:**

§ 1.

Cieszyńska Rada Seniorów, po zapoznaniu się ze *Sprawozdaniem z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie za rok 2025*, pozytywnie ocenia zaangażowanie MOPS w realizację zadań na rzecz osób starszych, w szczególności w obszarze usług opiekuńczych, programów rządowych oraz funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+”.

§ 2.

Rada zwraca uwagę na narastające potrzeby w zakresie całodobowej opieki instytucjonalnej, czego potwierdzeniem są:

1. 27 osób oczekujących na miejsce w DPS, zgodnie ze sprawozdaniem MOPS („na koniec roku 27 osób oczekiwało na umieszczenie w dps”),
2. wzrost wydatków gminy na dopłaty do pobytu mieszkańców w DPS, które w 2025 r. wyniosły 7 814 781,32 zł, co oznacza: wzrost o 865 484,29 zł względem roku 2024, wzrost o 4 018 853,61 zł względem roku 2021,
3. utrzymująca się wysoka liczba mieszkańców DPS – 173 osoby, w tym 149 z dopłatą gminy.

Rada podkreśla, że dynamika wzrostu kosztów opieki instytucjonalnej znacząco przewyższa wzrost liczby osób korzystających z tej formy wsparcia.

§ 3.

Rada uznaje, że obecny model opieki nad osobami starszymi wymaga pilnego wzmocnienia komponentu środowiskowego, aby ograniczyć konieczność kierowania seniorów do opieki całodobowej, zapewnić możliwość jak najdłuższego pozostania w miejscu zamieszkania oraz zmniejszyć presję finansową na budżet gminy.

§ 4.

Cieszyńska Rada Seniorów rekomenduje Burmistrzowi Miasta Cieszyna oraz Radzie Miejskiej podjęcie działań w następujących kierunkach:

1. Rozwój usług opiekuńczych:

- a) zwiększenie liczby godzin usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- b) wprowadzenie lokalnych standardów usług opiekuńczych,
- c) rozwój usług sąsiedzkich i usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

2. Przegląd i przebudowa systemu teleopieki:

- a) dokonanie kompleksowej oceny efektywności obecnego systemu teleopieki,
- b) uzależnienie decyzji o jego rozbudowie od wyników tej oceny,
- c) rozważenie alternatywnych form wsparcia środowiskowego, jeśli teleopieka nie zapewnia oczekiwanych rezultatów,
- d) rozwój usług towarzyszących, w tym wsparcia psychologicznego i kontaktu regularnego.

3. Tworzenie mieszkań wspomaganych dla seniorów - utworzenie co najmniej jednego mieszkania wspomagane dedykowanego osobom starszym

4. Rozszerzenie oferty dziennego wsparcia:

- a) zwiększenie liczby miejsc w Dziennym Domu „Senior+”
- b) rozważenie utworzenia drugiej placówki lub filii, w szczególności poprzez wykorzystanie istniejącej infrastruktury oświatowej, w tym budynków przedszkoli przewidzianych do likwidacji. Rada wskazuje, że adaptacja takich obiektów ,wymagająca głównie zmian funkcjonalnych i wyposażenia ,może stanowić rozwiązanie bardziej efektywne kosztowo niż tworzenie nowych placówek od podstaw, a jednocześnie pozwoli na szybkie zwiększenie dostępności dziennego wsparcia.

5. Wsparcie opiekunów rodzinnych: – rozwój opieki wytchnieniowej, – zwiększenie dostępności asystenta osobistego, – organizacja szkoleń i grup wsparcia.

6. Wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej: – koordynacja działań MOPS, ZBM, służby zdrowia i organizacji pozarządowych, – rozwój wolontariatu senioralnego i międzypokoleniowego.

§ 5.

Rada deklaruje gotowość współpracy przy tworzeniu lokalnej polityki senioralnej opartej na modelu środowiskowym, zgodnej z kierunkami wskazanymi w sprawozdaniu MOPS oraz dokumentach krajowych i europejskich.

§ 6.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Cieszyńskiej Rady Seniorów

Janina Cichomska

Uzasadnienie

Cieszyńska Rada Seniorów, analizując *Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie za rok 2025*, zwraca uwagę na istotne zmiany zachodzące w obszarze wsparcia osób starszych oraz na wyzwania, które wymagają pilnej reakcji ze strony miasta. Dane przedstawione w dokumencie jednoznacznie wskazują na rosnące potrzeby w zakresie opieki długoterminowej oraz na coraz większe obciążenie finansowe związane z kierowaniem mieszkańców do domów pomocy społecznej.

W 2025 roku w domach pomocy społecznej przebywały 173 osoby skierowane przez gminę, z czego aż 149 wymagało dopłat z budżetu miasta. Jednocześnie na miejsce w DPS oczekiwało 27 kolejnych mieszkańców, co stanowi najwyższy poziom w ostatnich latach i potwierdza narastający deficyt miejsc w opiece całodobowej. Sytuacja ta jest szczególnie niepokojąca w kontekście dynamicznego wzrostu kosztów ponoszonych przez gminę. **Wydatki na dopłaty do pobytu mieszkańców w DPS wzrosły z 3,79 mln zł w 2021 roku do 7,81 mln zł w roku 2025, co oznacza wzrost o ponad 4 mln zł w ciągu pięciu lat. Tak znacząca dynamika kosztów, przy jednoczesnym niewielkim wzroście liczby osób korzystających z tej formy wsparcia, wskazuje na strukturalne przeciążenie systemu opieki instytucjonalnej.**

Równocześnie sprawozdanie MOPS pokazuje, że skala usług środowiskowych – takich jak usługi opiekuńcze, teleopieka, mieszkania wspomagane czy dzienne formy aktywizacji – pozostaje niewystarczająca wobec rosnących potrzeb starzejącej się populacji. Z usług opiekuńczych skorzystały 132 osoby, z teleopieki jedynie 50, mieszkanie wspomagane oferowało 3 miejsca, a Dzienny Dom Senior+ dysponował 15 miejscami, które były w pełni wykorzystane. Dane te potwierdzają, że obecny model wsparcia wymaga wzmocnienia komponentu środowiskowego, który pozwoli seniorom jak najdłużej funkcjonować w miejscu zamieszkania, a jednocześnie ograniczy konieczność kierowania ich do opieki całodobowej.

W kontekście konieczności zwiększenia dostępności dziennych form wsparcia Rada zwraca uwagę na możliwość wykorzystania istniejącej infrastruktury miejskiej, w szczególności budynków przedszkolnych przewidzianych do likwidacji. Obiekty te, po dostosowaniu funkcjonalnym i zmianie wyposażenia, mogą zostać zaadaptowane na potrzeby dziennego wsparcia dla seniorów, co pozwoliłoby ograniczyć koszty inwestycyjne oraz skrócić czas uruchomienia nowych miejsc. Rozwiązanie to wpisuje się w zasadę racjonalnego gospodarowania zasobami miejskimi oraz odpowiada na pilną potrzebę rozwijania usług środowiskowych.

W świetle przedstawionych informacji Cieszyńska Rada Seniorów uznaje za zasadne sformułowanie rekomendacji dotyczących rozwoju usług opiekuńczych, teleopieki, mieszkań wspomaganych oraz dziennych form wsparcia, a także wzmocnienia współpracy międzyinstytucjonalnej i wsparcia opiekunów rodzinnych. Kierunki te są zgodne zarówno z wnioskami wynikającymi ze sprawozdania MOPS, jak i z krajowymi oraz europejskimi trendami w polityce senioralnej, które podkreślają znaczenie opieki środowiskowej jako podstawy systemu wsparcia osób starszych.